

APROBAT

B.P. Nr. 454 din 2.05.2011

În ședința **DIAPORT** privind **PARTICIPAREA LA REUNIUNEA COMITETULUI PERMANENT**
Camerei Deputaților **(STANDING COMMITTEE) AL ADUNĂRII PARLAMENTARE NATO**
din data de 3.05.2011

Nr. 454 **PONTA DELGADA, PORTUGALIA (1-3 aprilie 2011)**

În perioada 1 – 3 aprilie 2011 am participat, în calitate de președinte al Delegației Parlamentului României la Adunarea Parlamentară NATO, la reuniunea Comitetului Permanent (Standing Committee) al acestei organizații, reuniune ce s-a desfășurat la Ponta Delgada (Portugalia).

Reuniunea a început cu adoptarea documentelor cuprinse în Sumarul precedentei ședințe a Comitetului, care a avut loc la Varșovia, la 15.11.2010.

La următorul punct al ordinei de zi, șefii delegațiilor parlamentare la AP NATO au ascultat o prezentare susținută de profesorul Barbossa de la Universitatea din Lisabona, în legătură cu recente evoluții din Africa de Nord (Tunisia, Egipt, Libia). Vorbitorul a afirmat că toate ingredientele crizei care a erupt acum erau prezente în aceste țări de multă vreme. Manifestațiile care au izbucnit în Tunisia în ianuarie 2011 și apoi s-au răspândit în mai multe țări islamice din Africa de Nord și Orinetul Mijlociu nu au făcut decât să facă vizibile aceste crize. Apoi, vorbitorul s-a referit la fiecare țară în parte, evocând ideea că situațiile sunt foarte diferite de la un caz la altul și că, asta face ca predicțiile să fie imposibile și, la fel, o reacție unitară, standard, din partea țărilor din spațiul euro-atlantic să fie greu de conceput. Mai mult, profesorul Barbossa a spus că, informațiile noastre, chiar și ale experților europeni în aceste regiuni, provin numai din surse deschise, în condițiile în care există în aceste țări o adevărată cultură a secretului, când e vorba despre politică. La o analiză rapidă, se pot evidenția, totuși, câteva cauze comune: șomaj, sărăcie, corupție, despotism și, singura concluzie comună pe care suntem îndreptățiți să o tragem pînă în prezent, este că **procesele de schimbare din țările menționate sunt ireversibile**. Sub nici o formă nu se mai poate ajunge la situația de dinainte de ianuarie 2011 în nici una dintre cele trei țări analizate. Motivele principale de îngrijorare ar fi acelea că actorii opoziției sunt greu de identificat în cele trei țări, mai ales în Libia, și există semnale că elemente islamiste fundamentaliste s-au raliat acestor mișcări. Am întrebat dacă există vreo compatibilitate între rebelii libieni care, declarativ, asumă idealuri democratice, și luptătorii Al Qaeda, care se spune că le sunt alături. Profesorul Barbossa a răspuns că, din

cîte știe, aceștia luptă împreună împotriva lui Gaddafi și că, **văzînd cît de dezorganizate sunt forțele rebele, se întreabă unde sunt generalii și coloneii libieni care au anunțat că-l abandonează pe Gaddafi și trec de partea rebelilor.** Această aserțiune a născut reacții vii printre membrii Comitetului. Pe de o parte, un număr de șefi de delegații (Franța și Spania mai ales) au fost extrem de nemulțumiți de această abordare. S-a cerut mai mult optimism și mai mai puțină reticență, evocîndu-se faptul că protestatarii vor democrație și libertate, că sunt tineri care au aflat prin Internet cum se trăiește în Afganistan și cum se trăiește în Europa și nu au ieșit deloc în stradă pentru a-și transforma țările în Afganistan-uri. Dimpotrivă. Prin urmare, marele învins al acestor mișcări este chiar fundamentalismul islamic. Alți vorbitori au îndemnat la prudență politică în abordarea situației din Africa de Nord și au spus că, pe de o parte, Grupul de contact pentru Libia trebuie sprijinit, dar și că, pe de altă parte, **comunitatea internațională trebuie să acționeze strict în cadrul stabilit de Rezoluția 1973 a Consiliului de Securitate.**

La următorul punct de pe ordinea de zi, la cererea mai multor membri, Comitetul a decis o implicare mai fermă a Adunării Parlamentare NATO în două direcții. **Mai întîi, urmează a se acorda o atenție mai mare problemelor de *gender* în ansamblu activităților Adunării. Astfel, se vor urmări mai ales două dimensiuni. Prima, cea a rolului și poziției femeilor în armatele NATO. A doua, cea a rolului și poziției femeilor în societățile care par acum a traversa schimbări democratice substanțiale, în Orientul Mijlociu și în Africa de Nord. Astfel, dacă AP NATO va fi implicată în procesul de asistență al tranziției acestor țări spre democrație, va face din acest subiect un punct principal pe agendă, așa cum face acum în acțiunile pe care le desfășoară în Afganistan. A doua tema pe care Comitetul a decis să o susțină mai mult în agenda Adunării este cea a pirateriei. Delegația daneză a insistat pentru o mai mare atenție acordată acestui subiect, avînd în vedere că aproximativ 800 de marinari și 50 de vase se află, acum, în mîinile piraților care operează în Golful Aden. Avînd în vedere că, destul de des, marinari români sunt victime ale pirateriei, am declarat susținerea delegației noastre pentru o mai atentă monitorizare a problemei și o reacție mai clară și mai eficientă a Adunării în această privință.**

Pe parcursul discuțiilor, delegația britanică și cea italiană au ridicat chestiunea refugiaților care, se pare, va deveni o serioasă problemă

umanitară cu care se confruntă Europa, în condițiile prelungirii stării de instabilitate în Africa de Nord. Delegația italiană ne-a informat că **Silvio Berlusconi a solicitat oficial ajutorul UE și NATO în gestionarea acetsei probleme** avînd în vedere că, după estimările sale, nu mai puțin de 300.000 de refugiați vor asalta frontiera maritimă italiană în următoarele zile.

Pe toate acestei trei subiecte, s-a decis să existe rapoarte pentru sesiunea de toamnă a Adunării care va avea loc la București, în octombrie a.c.

Președintele Adunării, Karl Lamers, a anunțat că intenționează să imprime Adunării un spirit pro-activ, care să o facă să fie mereu în linia întâi a evenimentelor și, în acest sens, a lansat întrebarea: cum putem reacționa în fața evenimentelor care au acum loc în sudul spațiului NATO? Și singur a propus, dat fiind că nu există interlocutori vizibili, să organizăm cu atenție o misiune de *fact finding* cel puțin în Egipt. Am intervenit la acest subiect, opinînd că, e relativ greu de crezut că, țările din nordul Africii vor cere ajutorul NATO sau al Adunării noastre. Pe de altă parte, am readus în discuție o mai veche temă de îngrijorare a noastră și anume relația non-existentă dintre noi și UE în general, noi și Parlamentul European în special. Am spus că acum poate fi o excelentă oportunitate să începem să cooperăm. Am propus ca președintele Lamers să scrie o scrisoare președintelui Parlamentului European, Buzek, în care să exprime dorința noastră de a coopera și să afle ce anume are de gînd Parlamentul European să facă, urmînd să găsim căi de acțiune comună. De exemplu, misiunea de *fact finding* ar putea fi o misiune comună. Propunerea mea a fost însușită de Karl Lamers care a promis că va face întocmai. Am mai propus să avem în vedere, în misiunea noastră, țările cu care NATO are Parteneriate pentru Pace, inclusiv Israelul și să întărim contactele noastre, existente doar formal, cu Liga Arabă. Și aceste propuneri au primit susținere din partea mai multor colegi din Comitet.

În privința acțiunilor pe care Adunarea noastră le va întreprinde în legătură cu Africa de Nord și Orinetul Mijlociu, s-au degajat trei idei care au avut susținerea Comitetului: **1. Să fim pregătiți imediat să susținem procesele de democratizare, dacă ni se va cere. 2. Să dezvoltăm programe de training pentru parlamentarii tineri ai acestor țări – Turcia oferindu-se să organizeze un asemenea seminar chiar în anul viitor. 3. Să organizăm misiunea de *fact finding*. În legătură cu acest subiect, am propus să renunțăm la evocarea**

similarității între ceea ce s-a petrecut în 1989 în Europa de Est și ceea ce se petrece acum în spațiul islamic din Africa de Nord și Orientul Mijlociu. O asemenea bază de analiză nu ne este de folos și nu duce nicăieri. În privința acțiunii noastre, am propus să organizăm un seminar Rose-Roth anul acesta dedicat acestei regiuni și, începînd cu anul viitor, să dezvoltăm un instrument similar cu Rose-Roth respectiv, pentru spațiul Africa de Nord și Orientul Mijlociu, adică un seminar anual sau semi-anual care să discute problemele specifice ale acestei regiuni. Sigur, rămîne să stabilim cum anume finanțăm un asemenea instrument.

În altă ordine de idei, s-a decis ca, la sesiunea de primăvară de la Varna să avem un raport pe teme de securitate nucleară, urmînd ca la București, în sesiunea de toamnă, să putem elabora un document pe acest subiect, dacă este cazul. În mod excepțional, s-a decis ca, la sesiunea de la Varna, să fie invitată și o delegație parlamentară japoneză.

La următorul punct de pe ordinea de zi, s-a discutat și votat dacă Adunarea va trebui să răspundă pozitiv unei eventuale cereri venite din partea Macedoniei pentru monitorizarea alegerilor generale din această țară, care urmează să se desfășoare anul acesta. Au fost formulate păreri pro și contra. Argumentul principal al celor care au fost pentru un răspuns pozitiv, a fost acela că Macedonia este aproape să devină membru NATO și, în trecut, Adunarea a acceptat să monitorizeze alegeri în cazul unor candidați aflați aproape de admitere. Argumentul contra, susținut și de România, a fost acela că Adunarea nu are capacitățile necesare desfășurării în mod serios a unei asemenea misiuni, că monitorizarea unui proces electoral nu intră în obiectul de activitate al Adunării și că alte organisme internaționale, precum OSCE, au experiență și fac în mod obișnuit acest gen de monitorizare. În cele din urmă s-a decis ca Adunarea să răspundă pozitiv unei asemenea cereri.

Apoi, s-a trecut la chestiunea limitării accesului Rusiei la lucrările noastre. Subiectul este profund diviziv în cadrul Adunării și este mereu abordat cu prudență. Președintele Lamers a propus o soluție aparent rezonabilă. Rusia să poată participa la acțiunile comisiilor și subcomisiilor noastre numai la invitația șefilor acestor comisii și a țării gazdă, care vor fi îndrituiți să decidă dacă prezența rusă este utilă. Această propunere a fost criticată de cinci delegații: cei trei baltici, România și Marea Britanie.

Principalul motiv de critică a fost acela că, se va induce o practică neunitară în această privință și că, astfel, vom arăta slăbiciune și lipsă de coeziune. **De asemenea, alte delegații (Franța și Italia mai ales) au afirma că ar fi dispuse să susțină ridicarea oricăror limitări pentru Rusia, evocînd necesitatea deschiderii Adunării noastre spre Rusia, după Summitul NATO de la Lisabona.** În final, propunerea președintelui Lamers a fost supusă la vot și, prin vot nominal, fiecare țară și-a exprimat opțiunea. Propunerea fost adoptată cu 17 voturi pentru și cinci împotrivă , inclusiv votul României.

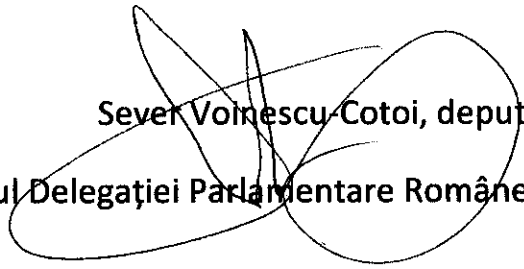
După această decizie, s-a trecut la adoptarea unei Declarații a Comitetului asupra operațiunilor NATO din Libia. Declarația a fost propusă Comitetului de către Biroul Adunării Parlamentare NATO. A fost nesemnificativ amendată în timpul discuțiilor și, în final, a fost adoptată în unanimitate.

Apoi, au fost adoptate documentele financiare ale Adunării pe anul 2010 și cele de proiecție pe 2011.

De asemenea, a fost adoptat programul de activitate al Adunării pe 2011.

În finalul reuniunii, am susținut o scurtă prezentare a stadiului pregătirii sesiunii de toamnă a Adunării care va avea loc la București, în octombrie.

Propun transmiterea acestui raport, spre informare, Comisiei pentru politică externă, Comisiei pentru apărare și structurilor competente din cadrul MAE.

Sever Voinescu-Cotoi, deputat
Șeful Delegației Parlamentare Române la AP NATO